

Jeg vil minde om, at for så vidt angår Grønland, altså den udenrigspolitiske fuldmagt til Grønland, har der ligget et lovforslag i meget lang tid, det har bare ligget og ventet. Sagen har været kendt lige så længe, for så vidt angår Færøerne, her har det bare taget lidt længere tid at gennemføre de afsluttende drøftelser og forhandlinger.

Der er jo ikke noget underligt i, at når man gennem meget lang tid har drøftet og forhandlet en sag, vil man også gerne have, at den når sin afslutning, når der er opnået enighed. Det er simpelt hen derfor, at der er et fælles ønske om, at vi nu lige så godt kan afslutte sagen, efter at den har været tygget igennem så længe.

Jeg vil meget stærkt afvise, at der skulle være tale om nogen hastesag. Tværtimod er det en sag, der har været behandlet i, jeg havde nær sagt årevis.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er muligt, det har været behandlet i årevis på regeringsniveau. Men det, jeg spørger om, er, hvorfor det skal gå så stærkt på parlamentsniveau. Det synes jeg jo er nok så interessant. Det er ikke nok, at vi kan se forskellige steder, at statsministeren forhandler med nogen om at lave et lovforslag. Vi kan jo først begynde at behandle lovforslaget, når vi får det fremsat i Folketinget.

Det er derfor, jeg spørger til, hvorfor man har ønsket, at det skulle gå så stærkt i de tre parlamenter, så der ikke er tid til en ordentlig udvalgsbehandling, hvor vi kan få belyst de forskellige spørgsmål, der bliver rejst, f.eks. det spørgsmål, hr. Høgni Hoydal rejser om, hvad der ligger i, at Færøerne ikke kan betragtes som et selvstændigt folkeretssubjekt, når vi samtidig for nylig har fået anerkendelsen i forhold til det grønlandske folk af, at de skal betragtes som et folk i folkeretlig henseende.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jamen der skal bruges den tid, der skal bruges på at gennemføre et ordentligt udvalgsarbejde. Det gælder alle sager og selvfølgelig også denne. Der står ingen steder skrevet noget om, hvornår Folketinget skal afslutte sit arbejde.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 169: Forslag til lov om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.
Af statsministeren (Anders Fogh Rasmussen).
(Fremsat 11/5 2005).

Sammen med denne sag foretoges:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 170: Forslag til lov om visse personalemæssige spørgsmål i forbindelse med de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.
Af finansministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 11/5 2005).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Pia Larsen (V):

De to lovforslag, vi skal behandle nu, er som det Folketinget behandlede for lidt siden, udtryk for den modernisering og opdatering af forholdet mellem Færøerne og rigsfællesskabet, som har været så ufattelig længe undervejs. Så sent som den 4. april i år underskrev Færøernes lagmand og Danmarks statsminister aftalen, der ligger til grund for disse to lovforslag.

Som en af dem, der har fulgt forholdet mellem Færøerne og Danmark på godt og ondt siden banksagen i begyndelsen af 1990'erne, er det mig en stor glæde både personligt og som Venstres ordfører at kunne medvirke til behandlingen af disse to lovforslag. De repræsenterer virkelig en ny æra i forholdet mellem Færøerne og Danmark.

For at citere fra de generelle bemærkninger til den færøske udgave af overtagelsesloven, så er der nu – måske lidt populært sagt – tale om at vende ordningen på hovedet i forhold til den hidtidige hjemmestyreløvs. Det betyder, at hvor

hjemmestyreløven indtil nu direkte nævner sagsområder, som kan overtages, så nævner det forslag, vi behandler nu, de sagsområder, som *ikke* kan overtages. Der tages altså nu højde for sagsområder, som kan opstå i fremtiden, uden at vi i dag er i stand til at definere dem. Som et enkelt eksempel kan nævnes medieansvarsloven, som man ikke havde fantasi til at forholde sig til, dengang hjemmestyreløven blev udformet.

De områder, som ifølge dette lovforslag ikke kan overtages, er statsforfatningen, statsborgerskab, Højesteret, udenrigs- og sikkerhedspolitik samt valuta- og pengepolitik. De sager, der ifølge forslaget kan overtages, er opdelt i to kategorier. Den første dækker de områder, der umiddelbart kan overtages efter færøsk ønske, og den anden dækker de områder, der først kan overtages efter forhandling med de danske myndigheder. Det sidste er af hensyn til at sikre en velforberedt og veltilrettelagt overdragelse. Det er altså ikke et udtryk for, at de danske myndigheder vil være afvisende. Kort sagt, fra nu af er det det færøske Lagting og landsstyre, der bestemmer tempoet.

Kl. 14.55

For god ordens skyld skal nævnes, at der med dette ansvar også følger økonomiske forpligtelser. Dog fastholdes statens tilskud til de områder, der allerede er overtaget med tilhørende statsligt tilskud, dvs. social- og sundhedsområderne.

Derudover er der lavet en særlig aftale om Vágar Lufthavn, hvor Investeringsfonden tænkes anvendt til opdatering og forbedring af lufthavnen. Det er et forslag, som er helt i tråd med Venstres opfattelse af, hvad Investeringsfondens midler kan bruges til.

Det andet forslag, vi behandler nu, L 170, omhandler de personalemæssige spørgsmål i forbindelse med overdragelsen af de pågældende sagsområder. I den forbindelse har tjenestemænd mulighed for at vælge, om de vil overgå til de færøske myndigheder eller fortsætte ansættelsesforholdet til den danske myndighed under de færøske myndigheder. Ligeledes skal vi sikre, at de myndigheder, der overtager personalet, overholder reglerne for virksomheds- overtagelse.

Alt i alt er det to fremragende forslag, som Venstre kan give sin varmeste anbefaling.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er ikke rejst spørgsmål, så derfor går vi videre til hr. Frank Jensen som ordfører.

Frank Jensen (S):

Moderniseringen og fornyelsen af det færøske hjemmestyre og hjemmestyreordningen fra 1948 har længe været forhandlet mellem skiftende danske regeringer og skiftende færøske landsstyrrer.

Socialdemokratiet støtter en modernisering og fornyelse af hjemmestyreordningen. Socialdemokratiet ønsker fortsat en opretholdelse af rigsfællesskabet, men vi er meget indstillede på at forny og modernisere forholdet og støtter fuldt og helt det færøske ønske om selvstyre på alle de områder, som det færøske folk og myndigheder ønsker at overdrage til hjemmestyret.

Socialdemokratiet respekterer fuldt og helt det færøske folks selvbestemmelsesret. Vi vil, selv om vi fortsat ønsker rigsfællesskabet, fuldt ud respektere et fremtidigt ønske om færøsk suverænitet.

Vi ser lovforslaget her, L 169, som et led i en fornyelse, en modernisering af hjemmestyret. Vi synes, det er rigtigt nu at lave en negativ afgrænsning af, hvilke områder der ikke kan overdrages til Færøernes hjemmestyre, men til gengæld så åbne op for, at alt andet end det, der er nævnt i de fem punkter, som ikke kan overdrages – det er statsforfatning, statsborgerskab, Højesteret, udenrigs- og sikkerheds- og forsvarspolitik samt valuta- og pengepolitikken – er der rige muligheder for at overdrage, vel at mærke sådan, at dækning af de udgifter og af de reelle aktiviteter, der knytter sig til de enkelte sagsområder, overdrages til det færøske hjemmestyre.

Vi synes også, det er rigtigt at lave den oplistning, der er i lovforslagets bilag 1, liste 1, hvoraf det fremgår, at der skal ske en overdragelse under ordnede og veltilrettelagte forhold. Vi synes netop, at de områder, der er nævnt her, har en karakter, hvor det er vigtigt at sikre hensyn til borgenes retssikkerhed og sikkerhed for, at de myndighedsopgaver også overdrages på ordentlig vis af danske myndigheder.

Vi har konstateret, at når det drejer sig om meget vigtige områder for den færøske befolknings tryghed, social- og sundhedsområdet, vil der med lovforslaget her ikke blive rørt ved, at der fortsat kan overdrages tilskud fra staten til det færøske hjemmestyreområde, hvor vi jo i dag har overdraget, om jeg så må sige, lovgivningskompetencen, men hvor det fortsat vil være et økonomisk mellemværende mellem staten og Færøerne, for så vidt angår statslige tilskud, også efter udløb af den nuværende blok-

tilskudsperiode, som afsluttes med udgangen af 2006.

Alt i alt er der meget fornuft i lovforslaget, også understregningen af, at den meget vigtige transportvej fra Færøerne, nemlig Vágar Lufthavn, til omverdenen kan overdrages til de færøske myndigheder. Der blev nævnt af Venstres ordfører, at der allerede skulle være indgået en aftale om de økonomiske forhold med Investeringsfonden. Jeg vil gerne spørge statsministeren, om der er en sådan aftale. Det ville være rart for os her ved folketingsbehandlingen af lovforslaget her at få klarhed om det spørgsmål omkring Vágar Lufthavn og om den opgradering af lufthavnen, der har været et stærkt ønske om fra færøsk side.

I tilknytning til lovforslaget behandler vi L 170, for så vidt angår de personalemæssige spørgsmål i forbindelse med færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder.

Kl. 15.00

I Socialdemokratiet finder vi, at der her er fundet en god ordening, for så vidt angår danske embedsmænd, og, når det drejer sig om tjenestemænd, en frivillig ordening om, hvorvidt man vil overgå til at være tjenestemand hos færøske myndigheder eller vil fortsætte med at være dansk tjenestemand, men med tjenestepligt for de færøske myndigheder, når et sagsområde overdrages. Vi finder det også godt, at der nu lovgives om, at virksomhedsoverdragelseslovens rammer finder anvendelse for alt øvrigt personale.

Vi har noteret os i den høringsliste, vi har fået fra Finansministeriet, at de færøske myndigheder har oplyst, at de er indstillet på at drøfte den nærmere udformning af tilbud om ansættelse som færøsk tjenestemand med danske centralorganisationer, inden de konkrete tilbud fremsættes over for de pågældende tjenestemænd. Vi finder det rigtigt og godt, at de færøske myndigheder har tilkendegivet det, at det altså vil finde sted efter drøftelse også med centralorganisationer for personalets vedkommende.

Alt i alt kan jeg på Socialdemokratiets vegne give tilslutning til en positiv udvalgsbehandling og til en vedtagelse af lovforslagene i indeværende folketingssamling.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til hr. Frank Jensen. Så er det hr. Kim Christensen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kim Christensen (DF):

Jeg synes egentlig, det er rart at være med til at vedtage en lovgivning som denne her, som giver nogle væsentligt udvidede beføjelser til det færøske folk. Det er en modernisering af hjemmestyreloven fra 1948, og man kan sige, det jo så heller ikke er for tidligt, det sker.

I Danmark ved vi bedre end nogen, hvad det vil sige at reducere sin suverænitet. Her tænker jeg naturligvis på Danmarks medlemskab af EU. Samtidig med at en stor del af Folketingets partier arbejder for en yderligere stavnsbinding af Danmark i forholdet til EU, er det da glædeligt, at regeringen har forståelse for at udvide omfanget af Færøernes hjemmestyre, om end det kan synes som en underlig form for dobbeltmoral.

De færøske myndigheder vil således kunne overtage samtlige sagsområder med undtagelse af de områder, som skal vige af hensyn til rigsenheden og de særlige bestemmelser i grundloven, og som allerede er omtalt af de foregående ordførere.

Et af de væsentlige områder, som jeg ser det, er bl.a. for de færøske myndigheder inden for retsplejen og strafferetten, herunder muligheden for at oprette egen domstol.

Samtidig med overtagelsen af en sag eller sagsområder overtages de udgifter og reelle aktiver, der er forbundet hermed, og der skal jeg så lige i den forbindelse nævne til hr. Høgni Hoydals orientering, at det drejer sig om totalt set 127 mio. kr. Det er dog også en slags penge. Lovforslaget åbner også mulighed for, at de færøske myndigheder kan overtage lufthavne samt ansvaret for driften af dem.

Når der sker overtagelse af sagsområder, vil det naturligvis også rejse nogle spørgsmål om ansættelsesforholdet – det er den anden del af det her lovforslag – for det personale, der hidtil har varetaget opgaverne. Disse personalemæssige spørgsmål behandles i lovforslaget L 170, og jeg vil ikke gå ned i detaljer med det, men blot konstatere en vis tilfredsstillelse ved, at der er garanti for, at de ansatte, det være sig tjenestemænd eller overenskomstansatte, ikke stilles ringere hverken lønmæssigt eller overenskomstmæssigt.

Jeg skal ikke gå nærmere ind i hr. Høgni Hoydals frihedskamp, men blot konstatere, at der jo har været bred opbakning i det færøske Lagting til den her lovgivning. Det er Dansk Folkepartis holdning, at det her er et meget stort skridt i den rigtige retning, og vi har stor respekt for det færøske folks ønske om større selvbestemmelse, og

som alle øvrige partier stort set har udtrykt tilkendegivelse af, så er Dansk Folkeparti naturligvis også positiv, hvis der skulle komme et politisk flertal fra Færøerne, der ønsker en total løsrivelse fra Danmark, men jeg synes, at hr. Høgni Hoydal skal tage den frihedskamp på Færøerne.

Men Dansk Folkeparti bakker naturligvis op om begge forslag.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Hr. Kim Christiansen skal være velkommen til at deltage i frihedskampen, hvis han har lyst. Men det var mere Dansk Folkepartis ordførers bemærkninger om det økonomiske. Jeg håber ikke, at jeg skulle forstå det sådan, at Færøerne skulle betale for at overtage de reelle aktiver, der følger med en overtagelse. Det er da helt naturligt i enhver proces, hvor der overtages et område, at man selvfølgelig også overtager de reelle aktiver.

Kl. 15.05

Jeg er lidt ked af, at der også står her i det her lovforslag, at færøske myndigheder skal betale for en del af de præstegårde, der er blevet bygget til de færøske præster. Der synes jeg, at regeringen et gået for langt, for selvfølgelig må princippet være, at overtager man områder og også driften af dem, så overtager man også de reelle aktiver, og disse værdier er jo skabt på Færøerne gennem mange år.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Som jeg gav udtryk for i min tale, var det blot en underregning af, at disse aktiver vederlagsfrit overgives til Færøerne, og at jeg ser det som en naturlig ting.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Christian Wedell-Neergaard.

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Forslaget omfatter de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder efter forhandling mellem den danske regering og Færøernes landsstyre. Forslaget indebærer en væsentlig udvidelse af de sager og sagsområder, som de færøske myndigheder kan overtage efter den gældende hjemmestyrelov.

De færøske myndigheder vil således kunne overtage samtlige sager, bortset fra sager hvor hensynet til rigsheden forhindrer det. Det er

jo sagsområder, som allerede har været omtalt. Det er udenrigs- og sikkerhedspolitik, forsvarspolitik samt valuta- og pengepolitik.

Som Konservative støtter vi denne modernisering af forholdet til Færøerne, og forslaget skal efter vores opfattelse give mulighed for, at disse sagsområder overgår til de færøske myndigheder, således at Færøerne selv kan træffe beslutning på alle de væsentlige områder.

På Færøerne har landsstyret ved fremsættelsen af forslaget til landstingslov lagt en anden opfattelse af Færøernes forfatningsmæssige status end den, der er udtrykt her i forslaget, til grund. Det ændrer dog ikke ved kravet om, at relationen til grundloven naturligvis skal være i orden, som det jo også er fremgået af debatten her flere gange i dag.

Når forslaget er vedtaget både i Danmark og på Færøerne, vil det retlige grundlag for overtagelse af disse sagsområder være etableret. Herefter er det op til Færøerne, hvornår man vil overtage de enkelte sagsområder. Samtidig overtager Færøerne naturligvis selv de udgifter, der er knyttet til de enkelte sagsområder.

Vi ønsker et samarbejde med Færøerne, hvor flest mulige sagsområder overgår til Landstinget for dermed at give færingerne størst mulig indflydelse på egen situation, og vi finder denne aftale god og retfærdig.

Vi behandler også i denne runde L 170. Forslaget har til formål at regulere visse spørgsmål i forbindelse med de færøske myndigheders overtagelse af disse sager og sagsområder. Forslaget skal jo naturligvis ses i sammenhæng med det, vi lige har gennemgået, og det er spørgsmålet om placeringen af personale, de ansattes forhold i forbindelse med overtagelsen og hermed muligheden for frivilligt at overgå til færøske myndigheder for danske tjenestemænd. Men der mener vi også, at der er fundet en god og afbalanceret løsning, og vi Konservative kan støtte dette forslag.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Det var specielt ordførerens bemærkning om grundloven, som jeg hæftede mig ved. Som han rigtigt siger, har der jo været divergerende opfattelser fra gammel tid om hele det grundlag, som hjemmestyreordning og det hele bygger på. Men jeg hæftede mig ved, at ordføreren sagde, at selv om man havde en anden opfattelse på Færøerne, skulle man lægge den danske grund-

lov til grund. Var det ikke rigtigt opfattet, og hvordan skal det forstås?

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det er naturligt, at det forhold, vi har drøftet tidligere på dagen vedrørende forholdet til grundloven, også er gældende, når det drejer sig om overtagelse af sager og sagsområder. Jeg mener, at der i det her forslag ligger en betydelig mulighed for færingerne til at komme til at bestemme over egne forhold, og det er vores ønske som Konservative, at denne mulighed for delegering bliver brugt mest muligt, forstået på den måde at Færøerne selv overtager disse sagsområder.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Tak for svaret. Det er bare for at få det præciseret. Den konservative ordfører mener vel ikke, at det færøske Lagting også har accepteret denne opfattelse af den danske grundlovs begrænsninger osv. ved at vedtage disse lovforslag?

Kl. 15.10

(Kort bemærkning).

Christian Wedell-Neergaard (KF):

Det kan jeg ikke svare på her.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Niels Helveg Petersen.

Niels Helveg Petersen (RV):

Lad mig først gøre en betragtning over lovforslagets sådan, skal vi sige, tekniske udformning.

Jeg må sige, at jeg synes, det er et prisværdigt kort og klart lovforslag. Det er meget nemt at forstå, og det er, synes jeg, bygget vældig godt op. I otte små paragraffer træffes der her en meget principiel, vigtig beslutning på Færøerne om, at Færøerne overtager alle sager med undtagelse af dem, som er nævnt i § 1, stk. 2, og som jo er, for at læse op af teksten: statsforfatningen, statsborgerskab, Højesteret, udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik og valuta- og pengepolitik.

Øvrige sager kan Færøerne selv overtage.

Nogle kan de overtage helt og holdent efter egen beslutning og selv sætte det i værk, men der er jo dog en lille liste 1 føjet til lovforslaget, hvori der er nævnt en række sagsområder, hvor overtagelsen af områderne forudsætter en forhand-

ling mellem de færøske myndigheder og den danske regering.

Så jeg vil gerne rose lov kvaliteten af dette her. Det er klart, og det er et meget principielt lovforslag, som Det Radikale Venstre med stor glæde vil støtte. Vi synes, det er en god udvikling, at Færøerne på denne måde overtager betydelig flere sagsområder, end de har i dag.

Den lovgivning, der er knyttet dertil, nemlig L 170, som finansministeren har fremsat, kan jeg ligeledes give tilslutning til. Vi må selvfølgelig se på i udvalget, om der kan være nogle personalemæssige problemer i lovforslaget. Jeg har ikke kunnet få øje på det, men det må klares af under udvalgsarbejdet.

Jeg kan ikke tilbageholde den betragtning, at hr. Høgni Hoydal jo burde være en meget glad mand i dag. Dette her er et stort skridt i retning af, at Færøerne selv overtager flere sager til egen afgørelse. Det må jo da være en dejlig dag. Til min overraskelse erfarer jeg, at sådan forholder det sig slet ikke. Hr. Høgni Hoydal er direkte sur over, at Færøerne nu skal bestemme noget mere over egne forhold, men sådan er verden jo undertiden så paradoksalt indrettet.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Det afstedkom ingen spørgsmål, og vi går derfor videre til næste ordfører, og det er hr. Kristen Touborg.

Kristen Touborg (SF):

I SF finder vi, at der er mange gode takter i det her lovforslag. Vi synes, at det er en rigtig god måde at gøre det på, at man laver en negativliste frem for en positivliste, sådan at man her kun tager nogle områder, hvor man siger, at alting er til Færøernes disposition bortset fra nogle afgrænsede områder, som man så undtager heri. Det synes vi er et godt princip, og vi vil også gerne rose loven for, at man tager det princip i brug.

Men de betænkeligheder, jeg gav udtryk for under den tidligere behandling af L 171, i forbindelse med tidsmæssige forhold i lovgivningen, gælder jo så altså også her. Det er, som om den 30-dages-regel, vi meget fornuftigt har i Danmark, fordi det indebærer, at vi ikke så let kommer til at lave love, der er hastet igennem, åbenbart får den konsekvens på Færøerne, at lovene så bliver hastet mere igennem deroppe. Og det synes jeg er beklageligt.

Men det er SF's opfattelse, at loven her er hensigtsmæssig, så vi går ind i udvalgsarbejdet på positiv vis.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Det er hr. Frank Aaen som næste ordfører.

Kl. 15.15

Frank Aaen (EL):

Da vores ordfører, fru Line Barfod, har været nødt til at gå til et andet møde her i huset, skal jeg på hendes vegne sige, at Enhedslisten naturligvis er positiv over for, at der overføres flere sager og sagsområder til de færøske myndigheder. Men også her har vi jo tydeligvis en diskussion om, hvorvidt der samlet set sker en styrkelse eller en svækkelse af Færøernes reelle selvbestemmelse og suveræniteten. Det er klart, at når en sådan diskussion er rejst og også rejst i den færøske debat, bliver vi selvfølgelig også nødt til her i Folketinget at give os tid til at få den ordentligt belyst, inden vi skrider til en vedtagelse af de her to love. Så det vil vi altså kigge på i udvalgsarbejdet. Det skal have den tid, der er nødvendig for at kunne belyse både de statsretlige og de folkeretlige spørgsmål, der er rejst i diskussionen om de her love.

Så er der rejst nogle spørgsmål fra personaleorganisationerne om deres tryghed i ansættelsen og rettigheder til kollektive overenskomster, som vi selvfølgelig også ønsker sikkerhed for, inden vi skrider til endelig vedtagelse.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til ordføreren. Den næste er hr. Høgni Hoydal.

Høgni Hoydal (TF):

Til hr. Niels Helveg Petersen vil jeg sige, at Høgni Hoydal ikke er sur, men han er noget skuffet. Og det skal jeg komme lidt nærmere ind på.

Hvis man, som måske flere folketingsmedlemmer har prøvet, køber en omgang fish and chips i en lille handel, der ligger lige over for Lagtinget, så spørges der altid: Skal det pakkes ind? Og svarer man ja, bliver det pakket ind i gårdsdagens aviser. Man kunne få den tanke, at dette lovforslag om de færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder har været en tur gennem denne udmærkede forretning. For det er desværre som helhed en ny omgang hjemmestyre i ny indpakning.

Vi har i virkeligheden at gøre med en meget enkel sag. Det handler om, at færøske myndigheder selvfølgelig skal kunne overtage de områder, som de selv vil forvalte og betale for, og der har været en lang proces i gang over de seneste 6-7 år, der har rummet lange forberedelser i forbindelse med målet om fuld færøsk selvstændighed.

Dette kunne have været afklaret i en enkel aftale mellem den danske regering og de færøske myndigheder. Vi har hele tiden fra færøsk side – nu siger jeg »vi«, jeg tror, der er enighed om det – sagt, at det her også kunne have været gjort inden for den nuværende hjemmestyrelse, for vi har jo overtaget områder, der ikke nævnes i hjemmestyrelsen.

Men den danske regering har så ønsket, at man skulle lave et lovforslag. Problemet med dette lovforslag er igen, at der også er indsat begrænsninger, afgrænsninger og fastlåsnings, specielt i forhold til den danske stats opfattelse af dansk ret på Færøerne. Færøerne kan ikke overtage Højesteret, statsforfatningen, statsborgerskab, udenrigs-, sikkerheds-, forsvars- og valutapolitik; det er nævnt direkte i lovforslaget. Så hvis man skal sige det enkelt, giver man lidt med den ene hånd, men så styrker man samtidig med den anden hånd skallen omkring det danske rige, som det er blevet udtrykt fra dansk side.

Jeg synes, at det er unødvendigt at fastsætte disse begrænsninger. Men det, jeg har de største problemer med, er egentlig bemærkningerne til lovforslaget og hele det grundlag, som dette lovforslag siges at bygge på. Vi får hele den gamle historie om, at Danmark er en enhedsstat, at Danmark er ét folkeretssubjekt, at lovgivningsmagten, altså Folketinget, uddelegerer en vis kompetence til andre myndigheder, herunder færøske og grønlandske myndigheder, og at den danske grundlov forhindrer og sætter grænser for, hvad det færøske folk kan gøre.

Jeg vil igen understrege, at dette synspunkt aldrig er blevet accepteret af det færøske folk, ej heller af færøske myndigheder, heller ikke i forbindelse med hjemmestyrelsens indførelse.

Det færøske parlament, Lagtinget, ser det ikke, som at vi får uddelegeret regeludstedende kompetence, som det nævnes i bemærkningerne. Det færøske Lagting ser det, som at vi har mandat fra det færøske folk, og at vi derfor heller ikke har ret til at afgive beslutningskompetencer på vigtige områder uden en forudgående demokratisk proces og om muligt en folkeaf-

stemning. Det er heller ikke sket med dette lovforslag, desværre.

Det, som er blevet sagt i forbindelse med denne sag, er, at regeringen fremsatte det som et ufravigeligt krav, at også det her danske lovforslag skulle igennem Lagtinget, før det blev forelagt Folketinget. Og der vil jeg gerne spørge statsministeren, om det var et krav fra regeringen, og hvorfor man egentlig krævede det.

Kl. 15.20

Alt dette er sket under et enormt tidspres uden den nødvendige oplysning, uden en folkelig debat, og uden at folket er blevet spurgt.

Da vi for nogle år siden forhandlede om færøsk selvstændighed, var der, som jeg har nævnt før, en tilrettelagt proces, hvor man fik belyst alle spørgsmål. Det er ikke sket her. Det samme sker, når Danmark er i færd med at tilslutte sig EU-grundloven eller forfatningstraktaten, eller hvad man nu vælger at kalde den. Der er i hvert fald en debat og en behandling af det folkeretlige grundlag. Det er heller ikke sket her.

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om han finder, at den proces, hvor man nu gennemfører grundlæggende lovgivning for Færøerne, har været igennem den nødvendige demokratiske proces sammenlignet med eksempelvis, hvis Danmark skulle gøre det.

Forestil jer, at Danmark skulle indstille til et andet parlament i et andet land, at man skulle vedtage, at Danmark ikke havde beføjelser på sikkerhedsområdet, på forsvarsområdet, i forbindelse med statsborgerskab. Jeg tror, det er nødvendigt, at man forstår, at det er sådan, i hvert fald en del af det færøske folk ser på tingene.

Jeg vil understrege igen, at vi ikke føler os bundet på nogen måde af den danske grundlovsopfattelse her, og vi kan selvfølgelig ikke støtte et forslag, der bygger på denne opfattelse, og at også andre partier på Færøerne har understreget, at man ikke hermed har accepteret denne grundlæggende opfattelse af den danske enhedsstat eller den danske rigshed.

Man kommer jo til at tænke på, hvorfor disse love presses igennem nu. Vi har endnu ikke fået belyst, hvilke konsekvenser det vil få for Færøerne og Grønland med Danmarks øgede integration i EU, den mulige vedtagelse af EU-grundloven og mulige afskaffelse af forbeholdene.

Vi har endnu ikke fået vedtaget en færøsk grundlov, som ellers er på trapperne. Vi har endnu ikke fået resultatet af den grønlandske Selv-

styrekommission, der arbejder med mange modeller. Så hvorfor skal vi nu træffe beslutning om en rekapitulering af hjemmestyreordningen, når alle disse udfordringer ligger for os ude i verden og også internt i vore lande?

Den løsning, der ligger på bordet, er som en slags – og det synes jeg er ærligt sagt af statsministeren – modernisering af hjemmestyreløven eller et moderne rigsfællesskab. Det er ikke det, vi ønsker, eller som jeg og mit parti ønsker.

Jeg synes egentlig, at statsministeren har lavet et meget smart træk her med denne lovgivning. For egentlig siger man jo bare, at færingerne kan overtage det og betale selv, og færingerne kan med henvisning til den forrige lovgivning optræde på Danmarks vegne. Det koster ikke Danmark noget, man afgiver ikke noget, og man bevarer og styrker opfattelsen af sin egen suverænitæt over Færøerne.

Jeg skal ikke mistænke statsministeren for noget som helst, men hvis formålet er at sparke selvstændighedsprocessen ud til hjørnespark, så er det en meget smart handling fra hans side, vil jeg sige.

Specielt synes jeg, det er mærkeligt, at han har fået det krav igennem, at det færøske Lagting også skulle godkende denne danske lovgivning i det færøske parlament. Man har henvist til hjemmestyreløvens paragraffer for at sige, at det er nødvendigt. Der står ikke noget i hjemmestyreordningen om, at aftaler mellem Danmark og Færøerne skal forelægges som rigslove i det færøske parlament.

Jeg vil også gerne understrege, at når vi nu hører om denne store respekt, som man siger man har for det færøske folks selvbestemmelse og for de beslutninger, som et flertal træffer på Færøerne, så vil jeg nævne igen, at det ikke er mere end 1½ år siden, måske 2 år siden, at et enigt Lagting protesterede imod, at man satte militærlove i kraft for Færøerne, men det blev ikke fulgt.

Jeg vil også spørge statsministeren, om han med denne lovgivning betragter situationen sådan, at det kan gentage sig, at den danske regering kan gennemføre og sætte lovgivning i kraft for Færøerne på f.eks. forsvars- og sikkerhedsområdet og på statsborgerskabsområdet, uden at det færøske parlament er konsulteret.

Jeg synes som sagt ikke, der er noget fordækt i, at man ønsker at holde sammen på det danske rige. Jeg ville bare ønske, som jeg har nævnt tidligere, at man siger det åbent, og at man forsvarer, hvorfor man synes, at vi skal bevare en slags

hjemmestyreordning i år 2005 i en verden, der er i rivende udvikling.

Jeg synes, den enkleste løsning for Færøerne og Danmark ville være, at man vedkendte, at Færøerne er et selvstændigt folkeretssubjekt, et selvstændigt folk, der kan træffe sine egne beslutninger, at man samarbejdede på det grundlag. Det ville være langt enklere i forhold til Danmarks øgede EU-integration, hvor man nu laver udviklede ordninger, og hvor ingen ved, hvad der vender op og vender ned. Ingen kender konsekvenserne. Ingen ved, hvad der sker, hvis EU på udenrigsområdet kræver loyalitet af Danmark på et område, hvor Færøerne og Grønland går imod. Det har vi ikke fået svar på rent politisk.

Kl. 15.25

Så man er altså i færd med at gennemføre en ny hjemmestyreordning i år 2005, hvor man efter min bedste overbevisning går over åen efter vand, og det vil jeg indtrængende appellere til at man revurderer.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg hørte til min overraskelse hr. Høgni Hoydal kritisere, at dette var forelagt for det færøske Lagting, og det har jeg meget svært ved at forstå. Jeg kunne forestille mig en tale, hr. Høgni Hoydal ville holde her i dag, hvis vi gennemførte en omfattende revision af hjemmestyreforholdet uden at forelægge det for de relevante færøske myndigheder. Hvad ville vi dog ikke have fået af skældud for det, med rette?

Kan hr. Høgni Hoydal ikke indse, at det virker i hvert fald lidt mærkeligt for os her i salen at få det bebrejdet, at man har forelagt det for de relevante færøske myndigheder?

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Tak for spørgsmålet.

Jo, jeg forstår meget godt, at man kan finde det, jeg siger, mærkeligt, og jeg skal prøve at redegøre lidt nærmere for situationen.

Man kan jo gennemføre aftaler som aftaler mellem lande, det har Færøerne og Danmark gjort før, også aftaler mellem regeringen og landsstyret. I det her tilfælde har man ønsket en lovgivning; man gennemfører altså en aftale som lovgivning i to parlamenter.

Det færøske landsstyre har ikke ønsket, at den her danske folketingslov skulle forelægges

for Lagtinget med den begrundelse, at man dermed kunne risikere at binde sig til den danske opfattelse af den statsretlige stilling. Men som vi har fået det forelagt, så har det været et direkte krav fra den danske regering, at denne lovgivning i sin danske form skulle igennem det færøske Lagting, før den blev besluttet. Det tror jeg hr. Anfinn Kallsberg kan bekræfte. Og man har så sagt: Jamen vi bliver nødt til at godtage det krav, for ellers får vi ikke noget som helst. Og det er det, jeg kritiserer.

Det færøske Lagting kan gennemføre sin lovgivning, vi kunne også godt have behandlet en aftale. Men her har man altså gennemført to love i det færøske Lagting, en færøsk lov, som har én udlægning, og så denne her danske lov med alle sine bemærkninger og alle sine bilag, som en stor del i hvert fald af det færøske Lagting ikke er enig i.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Jeg forstod på hr. Høgni Hoydal, at det nærmest var et udtryk for politiske rævekager, at man nu også ville have, at Færøerne selv skulle betale for de sagsområder, de overtager. Der vil jeg da lige minde hr. Høgni Hoydal om, at den, der holder festen, som regel også betaler for musikken. Er hr. Høgni Hoydal ikke enig i det?

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Jo, fuldstændig enig. Og jeg kan jo også henvise til, at jeg selv som ansvarlig minister var den, der lagde det forslag frem, hvor vi overtog betalingen af sagsområder, som vi havde overtaget administrationen af, til et beløb på 366 mio. kr. Og ser man det i relation til befolkningsstørrelsen, vil det svare til et beløb i Danmark på 40-50 mia. kr. om året. Så selvfølgelig skal vi betale for det, det er der ingen som helst tvivl om.

Det, jeg bare siger, er, at jeg ikke accepterer den holdning, at man ligesom giver noget. Efter vores mening tager vi nogle områder hjem til Færøerne og betaler dem selv, og selvfølgelig overtager vi betalingen af det, men det er ikke noget, man får som sådan. Det er ikke en gave, man får, det er en simpel rettighed, som vi tager hjem til Færøerne.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til hr. Høgni Hoydal. Den næste bliver hr. Anfinn Kallsberg.

Anfinn Kallsberg (FF):

Jeg er meget tilfreds med, at vi i dag kan drøfte dette lovforslag. Og så har jeg hørt lidt kritik af, at det er gået så hurtigt. I min verden er det ikke gået hurtigt, men meget langsomt, for de første drøftelser mellem den daværende danske regering og landsstyret deltog jeg selv i, og det var så langt tilbage som i november i 2000. Så det er næsten 5 år siden, at den proces begyndte.

Kl. 15.30

Det var lige efter, at forhandlingerne om selvstyre for Færøerne var kollapsede i oktober 2000, hvor man på Færøerne, inklusive hr. Høgni Hoydal, tog beslutning om, at nu ville man overtage alle de sagsområder, som det var muligt at overtage. Problemet var bare, at det var kun en del af dem, som vi ifølge hjemmestyreløven kunne overtage, og derfor var det nødvendigt at få en ny lov, sådan at man ikke sag for sag skulle gå både til Lagtinget og Folketinget for at få hjemmel til at overtage disse sager.

Det blev sagt her i dag, at vi ikke kan overtage de her fem punkter, som står som undtagelser. Det er ikke det, der står i lovforslaget. Der står, at det ikke omfatter de sager. Baggrunden er, at man igennem længere tid har arbejdet med: Hvad er det, der skal være den ydre skal for rigsfællesskabet? Det juridiske arbejde, som er kommet ud af det, er så, at de fem punkter her, statsforfatningen, statsborgerskab i Det Danske Rige, Danmarks Riges Højesteret, udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik og valuta- og pengepolitik, er den ydre skal for suveræniteten og enheden i riget.

Derfor omfatter dette lovforslag ikke disse fem punkter. Men alle andre områder kan vi nu overtage, selvfølgelig i samarbejde med de danske myndigheder, så vi får en ordentlig overtageelse af de sagsområder, og vi skal selvfølgelig betale for de sagsområder, som vi tager ansvaret for.

Jeg synes, at dette forslag er et positivt fremskridt, så det nu er op til de færøske myndigheder at afgøre, hvornår og i hvilket omfang denne proces skal lægges til rette.

Der har været en lille diskussion om måden at få denne her lov til at træde i kraft både på Færøerne og i Danmark, og det er selvfølgelig både et juridisk og et politisk spørgsmål. Helt tilbage fra hjemmestyreordningens tid har der været uenighed mellem Færøerne og Danmark om, hvorvidt hjemmestyreløven var en aftale eller var delegeret fra Danmark. Man har her fundet en pragmatisk løsning, så man ikke behøver

at komme helt ud af balance med hensyn til de juridiske spidsfindigheder.

Derfor har man besluttet at forelægge et lovforslag med færøske bemærkninger for Lagtinget, på færøsk, med samme indhold i paragrafferne og i bemærkningerne til de enkelte paragraffer, så der ikke bliver mulighed for at misforholke, hvad der står i denne lov.

På samme måde var det så meningen, at man skulle fremsætte tilsvarende lovgivning her i Folketinget og få den vedtaget her. Her er det så, at det juridiske spiller ind, hvor man kommer ind på § 7 i hjemmestyreordningen, som siger, at ethvert forslag, som skal til behandling i Folketinget, også skal sendes i høring på Færøerne. Når det er hjemmestyret, som skal give dette her tilsagn, er det både landsstyret og Lagtinget. Det er det, der står i vores hjemmestyreordning. Derfor var det sådan en mærkelig konstruktion, vi oplevede i Lagtinget,

Kl. 15.35

Men jeg er meget glad for, at de danske og færøske myndigheder blev enige om, at dette altså er en måde at gøre det på. Det kan være lidt kryptisk at gøre det på denne måde, men det er i hvert fald vigtigt, at vi nu kan vedtage et lovforslag, som indeholder nøjagtig det samme, som Lagtinget har besluttet for 1 uge siden. Det er en pragmatisk måde at gøre det på, men det er det, som skal til for at kunne finde løsninger, så vi kan komme videre i den proces.

Vedrørende det andet lovforslag, som er L 170, om personalemæssige spørgsmål har vi i hvert fald set i praksis, at det har været utrolig svært at få de personalemæssige forhold på plads, efter at vi har overtaget et sagsområde. Vi kan dagligt se i Lagtinget, at vi får nogle efterdønninger fra overtagelser, som vi har lavet for år tilbage, hvor det personalemæssige ikke er kommet med i første omgang. Det er ikke særlig rart for de mennesker, som er involveret i dette. Derfor synes jeg, at det er meget vigtigt, at den lovgivning også kommer på plads, og her de danske og færøske myndigheder så enige om, hvorledes det skal gøres.

Alt i alt synes jeg, at det er en meget stor dag for Færøerne og den færøske selvstændighedsproces at få disse her forslag på plads.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Jeg skal bare spørge hr. Anfinn Kallsberg, om han vil stemme for disse lovforslag, både det foregående og disse forslag.

(Kort bemærkning).

Anfinn Kallsberg (FF):

Jeg har den samme holdning til disse forslag i Folketinget, som jeg havde i Lagtinget.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Er det rigtig forstået, at det blev sagt i Lagtinget, at man ikke vedtog de danske bemærkninger til lovforslaget, og at man tog afstand fra det, der står i de danske bemærkninger til lovforslaget?

(Kort bemærkning).

Anfinn Kallsberg (FF):

Det er sådan, at på Færøerne har vi jo to lovforslag, og jeg har taget stilling til begge lovforslagene og stemt for begge lovforslagene, men når der ikke er de samme bemærkninger i de to, som går imod hinanden, kan jeg af gode grunde ikke stemme for begge to. Men jeg har henvist til mine bemærkninger i det ene i det andet.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne takke for den velvillige modtagelse, som hovedparten af ordførerne har givet regeringens lovforslag.

Der er virkelig tale om en historisk lovgivning. Efter næsten 60 år uden ændringer i hjemmestyreordningen er der tale om en historisk nyordning af forholdet mellem Færøerne og Danmark.

Hr. Niels Helveg Petersen noterede, at der var tale om en prisværdig kort og klar lov. Min vanlige beskedenhed ville forbyde mig i den grad at lovprise forslaget, men da nu hr. Niels Helveg Petersen selv har bragt det på bane, vil jeg gerne sige, at jeg er fuldstændig enig. Jeg synes, det er et godt arbejde, der er blevet præsteret, og det er sjældent, at man i virkeligheden kan se en så principiel lovgivning udtrykt i så få, så korte og så klare paragraffer. Det er der også grund til at glæde sig over.

Jeg vil også gerne sige, at det er et produkt af en meget lang forberedelse, og i den forbindelse vil jeg da gerne benytte lejligheden til her at sige tak til hr. Anfinn Kallsberg, som i sin egenskab af lagmand var med til at lægge grundstenene til denne her lovgivning. Vi har haft adskillige møder om denne sag, og det er møder, som er foregået i en absolut positiv og konstruktiv atmosfære.

Nogle af drøftelserne om dette lovforslag har jo også fundet sted under det landsstyre, som hr.

Høgni Hoydal selv var medlem af. Det synes jeg lige jeg vil anføre her for en god ordens skyld.

Kl. 15.40

Så der er tale om en meget lang og meget grundig forberedelse, og den nyordning, som vi nu søger gennemført med lovforslaget, vil indebære et meget vidtgående selvstyre for Færøerne inden for rigsfællesskabet. Der er virkelig tale om en milepæl i forholdet mellem Færøerne og Danmark.

Nyordningen vil indebære, at de færøske myndigheder kan overtage ansvaret for samtlige sagsområder bortset fra de ganske få, hvor hensynet til rigsfællesskabet eller grundloven forhindrer det. Det er så udtrykt i fem klare punkter i § 1, stk. 2.

Det betyder, at de færøske myndigheder efter lovforslaget kan overtage ansvaret for bl.a. person-, familie- og arveret, retsplejen, herunder oprettelse af domstole, strafferetten, medieansvarsområdet, udlændingeområdet, finansiel regulering og tilsyn, selskabsret og formueret. Det, lovforslaget jo også indebærer, er, at det nu er ganske op til Færøerne selv at beslutte sig for omfanget af sager, man vil overtage, og tempoet, hvori Færøerne ønsker at overtage disse sager.

Som hr. Niels Helveg Petersen anførte, skulle man så tro, at hr. Høgni Hoydal ville være en glad og tilfreds mand i dag, men det var jo ikke lige det, vi hørte fra talerstolen her. Jeg vil gerne sige, at når hr. Høgni Hoydal giver udtryk for, at det her lovforslag er et led i, at Danmark befæster og bekræfter sin egen suverænitæt over Færøerne, er der en afgrundsdyb forskel i vores tilgange til den her sag.

Jeg vil gerne gentage, hvad jeg så ofte har sagt: Jeg er grundlæggende tilhænger af folkenes selvbestemmelsesret, og jeg opfatter Færøerne som et folk, der har ret til at bestemme sin egen skæbne og egen fremtid. Jeg ser gerne, at vi har et rigsfællesskab, en solidaritet, hvor vi i en moderne verden kan hjælpe hinanden. Det synes jeg er det rigtige, men hvis det færøske folk har en anden opfattelse, så bliver det sådan, som det færøske folk ønsker det.

Det er min tilgang til det, og der vil jeg altså ikke have skudt falske motiver i skoene. Jeg har kun det ønske, og jeg kan med glæde notere, at det deles af et meget bredt flertal her i Folketinget, at åbne mulighed for, at Færøerne kan overtage sager i videre omfang, end tilfældet er nu, og i det omfang og det tempo, som Færøerne selv ønsker.

Det slår mig, når jeg hører hr. Høgni Hoydal både under denne sag og under den tidligere sag, at der i virkeligheden kun er en ting, der generer hr. Høgni Hoydal. Det er, at hr. Høgni Hoydal opfatter det sådan, at dette her er noget, der delegeres fra det danske Folketing til Færøerne.

Hr. Høgni Hoydal synes måske i virkeligheden, at det er godt og det er rigtigt, at Færøerne overtager disse sager, men kan ikke forlige sig med, at der lovgives om det i Folketinget ved delegation. Det er sådan hr. Høgni Hoydal opfatter det. Men det er en mærkelig teoretisk diskussion at diskutere på hvad måde, det sker, for det sker efter færøsk ønske. Resten er formaliteter, men dem går hr. Høgni Hoydal så utrolig meget op i, at det fuldstændig spærret udsynet for den virkelige verden. Den virkelige verden er jo, at her sker fremskridt for det færøske folk, som får øget indflydelse på egen hverdag.

Hr. Høgni Hoydal fortsætter sin kamp, sin skyggeboksnings mod fjender, der ikke eksisterer, løber åbne døre ind og som en anden Don Quijote udfordrer vejrmøller overalt. Det er i virkeligheden, hvad der er tale om.

Jeg kan bedre lide at beskæftige mig med den virkelige verden, og det er også mit indtryk, at det er det, flertallet i Det Færøske Lagting har gjort ved at give tilslutning til det her forslag.

Så siger hr. Høgni Hoydal, at resultatet kunne også have været opnået ved ændring af hjemmestyrelsen. Ja, sådan hørte jeg det. Så kom jeg pludselig i tanke om, at som ret ny statsminister forelagde jeg faktisk den idé i nogle drøftelser med det daværende landsstyre på Færøerne. Jeg husker hr. Høgni Hoydal deltog i mødet, og tanken blev afvist. Jamen det er også i orden for mig, for så kunne vi finde en anden fremgangsmåde. Det resultat, der ligger her, er resultatet af forhandlinger med det færøske landsstyre. Nu er der kommet et nyt landsstyre, men det har i virkeligheden fortsat arbejdet, hvor det gamle landsstyre slap. Jeg synes, det er nødvendigt, at det er med for historieskrivningens skyld.

Kl. 15.45

Så har der jo været en lidt omstændelig proces på Færøerne; det har ikke været så let en sag at få afklaret holdningen til det her. Hr. Anfinn Kallsberg var inde på det, og det er da rigtigt, at der er valgt en lidt uortodoks fremgangsmåde, hvor der i det færøske Lagting har kørt to parallelle forslag. De er identiske i lovteksterne, og så er der lidt forskellige bemærkninger.

Hr. Høgni Hoydal spurgte mig, om det er noget, jeg eller regeringen har insisteret på. Svaret er: Jeg har ikke blandet mig i, hvordan det færøske hjemmestyre ville behandle denne sag. Men det er altså således, at i henhold til hjemmestyrelovens § 7 skal vi høre de færøske myndigheder inden fremsættelse af regeringsforslag her i Folketinget, der alene omhandler Færøerne. Sådan er det. Så vi skal høre de færøske myndigheder. Hvorledes Færøerne tilrettelægger den proces, det blander vi os ikke i.

Jeg har konstateret, at der er tilrettelagt en proces, som gør, hvis vi skal sige det ligeud, at der kan opretholdes en konstruktiv uenighed om tolkningen af fortiden og grundloven osv. Det har jeg accepteret, fordi jeg ønsker, at vi nu ser fremad.

Jeg ved godt, hvilken diskussion der har været i tidernes løb på Færøerne vedrørende rigsfællesskabet og grundloven og Færøernes forhold til det, og jeg anerkender og respekterer, at den diskussion foregår på Færøerne. Jeg har set i øjnene, at vi jo ikke får afklaret og løst den diskussion med et forslag som det her, men jeg synes, det ville være ærgerligt, hvis den diskussion skulle spærre for, at vi kan foretage konkrete fremskridt her og nu i vore dage på grund af en gammel diskussion, som sikkert også vil fortsætte.

Da der kunne findes en juridisk holdbar løsning, som også opfylder hjemmestyrelovens krav om, at vi skal høre de færøske myndigheder, inden vi fremsætter regeringsforslag her i Folketinget, så har jeg ikke haft nogen betænkeligheder ved at nikke til, at det er den procedure, der er valgt, selv om den er lidt usædvanlig. Men den betyder, at vi kan foretage konkrete fremskridt til gavn for det færøske folk her og nu, og at hr. Høgni Hoydal kan fortsætte sin teoretiske diskussion. Det er da den bedste af alle verdener, at Færøerne kan få det, som Færøerne vil have det, og at hr. Høgni Hoydal kan blive ved med sin teoretiske diskussion. Det er sådan set det, der er indebyrden af det her.

Hr. Frank Jensen spurgte helt konkret til Vágar Lufthavn. Det er jo rigtigt, at i henhold til § 6 i lovforslaget her bliver der åbnet mulighed for færøsk overtageelse og drift af Vágar Lufthavn. Det er et færøsk ønske, at der sker en opdatering af lufthavnen, herunder en baneforlængelse. Derfor bliver der nu nedsat en færøsk-dansk ekspertgruppe, som senest til november skal komme med forslag til det tekniske og økonomi-

ske grundlag for lufthavnens fremtidige kapacitet.

Det, der er aftalt, er, at kapitalen til det skaffes via Investeringsfonden for Færøerne. Men der vil jeg gøre opmærksom på – jeg tror også, at det var det, der lå i hr. Frank Jensens spørgsmål – at det så vil kræve en selvstændig lovgivning her i Folketinget. Det er status i den sag.

Lad mig slutte af med endnu en gang at takke for den altovervejende positive modtagelse, som forslaget har fået. Forslaget vil skabe grundlag for en væsentlig udvidelse af de færøske myndigheders ansvarsområder, og det er ganske i overensstemmelse med de ønsker, som regeringen lige fra sin tiltræden har haft til en fornyelse af rigsfællesskabet. Derfor er det en stor glæde for mig, at der her i Folketinget er så bred opbakning bag regeringens forslag.

Jeg ser meget frem til udvalgsbehandlingen og håber, at forslaget vil kunne blive vedtaget i denne folketingsssamling, så loven kan træde i kraft den 29. juli, altså på Olai Dag.

Kl. 15.50

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Så fik vi den samme svada igen om skyggebokning osv. osv.

Jeg vil gerne understrege over for statsministeren, at det ikke er hr. Høgni Hoydal eller det parti, han står for, som er kommet med 60 siders opremsninger af den danske statsrets opfattelse af juridiske spidsfindigheder og teoretiske diskussioner. Det har været et krav fra den danske regering.

Som han rigtigt nævner, har jeg selv været inde i denne proces. Jeg har hele tiden sagt, at der ingen grund er til, at man skal binde hinanden til disse fastlåsnings i gammel dansk statsret eller andet.

Vores forslag var at lave et enkelt forslag, der sagde, at nu overgår disse områder til Færøerne, punktum – ikke nogen begrænsninger og ikke noget om, hvad man ikke kan overtage, men at nu overgår det til Færøerne, punktum. Det var det forslag, vi arbejdede med. Jeg har aldrig nævnt, at vi skulle ændre den færøske hjemmestyrelse, heller ikke i min tale i dag.

Det, jeg sagde, var, at man kunne have lavet en aftale mellem den danske regering og landstytret om overtagelse af disse områder. Det har man f.eks. gjort i forbindelse med skibstilsyn og havmiljø osv.

Men jeg vil gerne spørge statsministeren, når han nu igen henviser til hjemmestyrelsen og alle de her juridiske spidsfindigheder og de her teoretiske diskussioner, som han ellers siges ikke at være så interesseret i: Hvordan kan det være, at man gennemførte en militærlovgivning sat i kraft for Færøerne imod et enigt Lagting, når nu de færøske myndigheder, som statsministeren siger, skal høres i alle spørgsmål vedrørende Færøerne?

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Nu kan jeg ikke huske alle detaljerne i sagen om den militærlovgivning, som delvis også er fra tiden, før denne regering trådte til. Men det er jo sådan, at militær lovgivning er et rigsfællesskabsanliggende.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Det er jo præcis det, der er problemet i denne sag. Man pakker de her ting ind i ligeværdighed og folkenes selvbestemmelse osv., men samtidig siger man: Et enigt Lagting lytter man ikke til, når det drejer sig om visse spørgsmål.

Hvem har nogen sinde givet den myndighed fra sig på Færøerne? Det er jo det, den sag handler om. Den diskussion kan vi godt, som statsministeren siger, fortsætte i uendeligheder. Men hvorfor skal man så stadfæste i et lovforslag, at her går grænsen, og at det er skallen om rigsfællesskabet, og at det må man ikke? Jeg forstår ikke, hvorfor statsministeren i sit eget lovforslag er interesseret i at fastlåse det færøske folk i denne situation.

Når man henviser til hjemmestyrelsen om en lovgivning, der kun har betydning for Færøerne, så lyder det lidt mærkeligt i mine ører. Har denne lovgivning ikke også betydning for Danmark? Den kan jo også spare Danmark for mange penge. Det må da bestemt være et område, hvor der er fælles interesser for Færøerne og Danmark i den her sag.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Selvfølger det da betydning for Danmark, men det er altså en lov om færøske myndigheders overtagelse af sager og sagsområder. Derfor skal man følge proceduren i hjemmestyrelsen og høre de færøske myndigheder.

Så siger hr. Høgni Hoydal, at med dette lovforslag fastlåses situationen for tid og evighed.

Det er jo ikke rigtigt. Jeg er faktisk meget enig i de udtalelser, som hr. Anfinn Kallsberg kom med, nemlig at det her er en lov, som omfatter en række ting, og så står der i § 1, stk. 2, at loven ikke omfatter følgende sager og sagsområder.

Det gælder om den her lovgivning. Men som jeg nu har sagt efterhånden mange gange: Hvis det færøske folk på et eller andet tidspunkt har et ønske om at gå videre, er et meget bredt flertal i Folketinget parat til at følge de færøske ønsker. Så der er jo ikke noget, der bliver fastlåst. Men nu vedtager vi altså en lovgivning, der her og nu fastsætter en ramme, inden for hvilken Færøerne kan overtage alt, hvad Færøerne vil, inden for rigsfællesskabets rammer. Det er da meget vidtgående.

Ønsker Færøerne en dag at gå længere end det og sprænge de rammer, så må et flertal i det færøske folk eller i det færøske Lagting fremsætte ønske om det. Og jeg har lyttet mig til i dag, at så er et flertal her i Folketinget også parat til at efterkomme det.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg blev noget forbløffet, da jeg hørte statsministerens indlæg, for statsministeren indleder med at sige, at det er historiske forslag, vi behandler. Det er jeg sådan set enig i. Det er ret nyt, at vi har de her forslag på det her område.

Men derefter går statsministeren over til at sige, at det nærmest er latterligt, at man tager en teoretisk diskussion om, hvilket grundlag disse lovforslag bygger på – hvilket statsretligt, folkeretligt grundlag, det bygges på – som om det er fuldstændig ligeegyldigt, om der overføres nogle områder på baggrund af delegation, eller hvad der i øvrigt er grundlaget.

Kl. 15.55

Derfor vil jeg gerne høre, om statsministeren virkelig mener, at det er nærmest ligeegyldige detaljer, hvilket statsretligt, folkeretligt grundlag der ligger til grund for overførsel af områder til Færøerne?

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg har bestemt ikke på noget tidspunkt brugt udtrykket, at det skulle være en latterlig diskussion, overhovedet ikke. Men min pointe er, at det er en diskussion uden praktisk relevans.

For realiteten er den, at et meget bredt flertal i det danske Folketing – jeg vil næsten tro *alle* i

det danske Folketing – er af den opfattelse, at det færøske folk selv bestemmer sin skæbne og sin fremtid. Det vil sige, at nu fremsætter vi et lovforslag, som er et produkt af en aftale med det færøske landsstyre. Skulle et landsstyre på et senere tidspunkt i fremtiden komme med andre ønsker, så tror jeg også, at der vil være et flertal i Folketinget, der vil efterkomme dem.

Det er derfor, jeg synes, at diskussionen kan være interessant, men jeg tillod mig at kalde den teoretisk, fordi den ikke har så meget praktisk betydning. Men selv teoretiske diskussioner kan da være interessante.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu sammenlignede statsministeren hr. Hogni Hoydal med Don Quijote, der jagede vindmøller osv. Men mener statsministeren ikke, at det har ret stor betydning, om man laver et lovgrundlag, der hviler på delegation, i og med at hvis man uddelegerer nogle områder, har man også retten til at tage dem tilbage, frem for at det hviler på en gensidig aftale om nogle ting? Og mener statsministeren ikke, at det derfor kan være væsentligt at diskutere og få afklaret, hvilke grundlag nogle lovforslag bygger på i forhold til, at man historisk indgår i et nyt forhold med de lovforslag, der ligger her? Derfor er det også væsentligt at få afklaret, hvilket statsretligt, folkeretligt grundlag der er for disse lovforslag.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jo, men i praksis er der ikke nogen, der har planer om at trække noget tilbage. Det er igen det, at hvis vi beskæftiger os med det virkelige liv, så lægger vi jo her op til varige ordninger, indtil der måtte være et ønske fra færøsk side om at få dem ændret.

Der er jo ikke nogen, der har planer om at trække noget tilbage. Det er derfor, jeg siger: I teorien kan man diskutere alt det her, om det kommer det ene sted fra eller det andet sted fra, men i det praktiske liv gør det ingen forskel. For det er givet, at når det danske Folketing vil vedtage en bestemt lovgivning, så er det med henblik på, at det er en varig ordning for Færøerne, indtil Færøerne ønsker at få den ændret, og ikke med henblik på at kunne trække det tilbage igen.

Derfor tillader jeg mig at gentage: Jeg synes, at det er en meget teoretisk diskussion.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til statsministeren. Så er det finansministeren vedrørende formentlig L 170, der er hans område.

Finansministeren (Thor Pedersen):

I næsten stilhed er L 170 førstebehandlet sammen med L 169. Den stilhed gør, at jeg takker for den forståelse, der er for lovforslaget. Det er også her tilvejebragt i overensstemmelse med hjemmestyrets ønsker. Der er vedtaget et bagvedliggende lovforslag på Færøerne, der modsvare det, at man nu modtager personale og de ordnede vilkår, vi ønsker for personalet.

Så vil jeg sige, at der til Det Politisk-Økonomiske Udvalg er oversendt svar i forbindelse med høringerne, og at jeg selvfølgelig vil bestræbe mig på meget hurtigt at besvare de spørgsmål, der i øvrigt måtte følge af lovforslagets behandling i udvalget.

(Kort bemærkning).

Høgni Hoydal (TF):

Det skal være en meget kort bemærkning.

Nu nævnte finansministeren jo høringer, der er foretaget i sagen. Jeg vil gerne spørge, om finansministeren ved, om der også er foretaget høringer blandt færøske fagforeninger og interesseorganisationer i denne sag?

(Kort bemærkning).

Finansministeren (Thor Pedersen):

Jeg kan til udvalget oversende et referat fra sagsgangen på Færøerne, som jeg går ud fra hr. Hoydal er bekendt med. Der har været kritik af, at man ikke har hørt personaleorganisationerne. Men der er i det aftalesystem, der her ligger, og det, der er grundlaget for det her lovforslag, tilkendegivet, at der vil blive de kontakter med de berørte organisationer, både for de modtagende faglige organisationer på Færøerne og de organisationer, som i dag varetager medarbejdernes interesser.

Men jeg skal gerne oversende et sådant referat, hvis ikke hr. Hoydal på anden vis ved, hvordan det virkelige liv er på Færøerne.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslagene overgik derefter til anden behandling.

Afstemning**Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):**

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Kl. 16.00

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 163:**Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.**

Af integrationsministeren (Rikke Hvilshøj).

(Fremsat 27/4 2005).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Britta Schall Holberg (V):**

Med dette lovforslag er der tale om det sidste af de to lovforslag om indfødsrets meddelelse, der fremsættes i denne samling. Lovforslaget omfatter i alt 3.052 personer, og desuden indebærer lovforslaget, at 2.064 børn får indfødsret sammen med deres forældre.

Disse mennesker har vist, at de opfylder betingelserne for at få dansk indfødsret. De har bl.a. vist viljen til at lære det danske sprog, og det er et væsentligt skridt på vejen til integration. Det kan godt være, at dette at opnå dansk indfødsret for nogle betyder muligheden for at få et pas. Så prosaisk kan det jo være. Men dette at opnå dansk indfødsret er også muligheden og chancen for at få dansk stemmeret til Folketinget.

For Venstre er det vigtigt at understrege netop denne betydning af dette at få dansk indfødsret og blive dansk statsborger. Derfor er det også godt, at vi i øjeblikket herinde drøfter, hvordan vi kan markere, at det at opnå dansk indfødsret og dansk stemmeret er en betydningsfuld sag, som vi gerne vil markere ved at byde de nye danskere særlig velkommen. Det er vigtigt at markere, at et statsborgerskab er en væsentlig ting.

Venstre kan tilslutte sig forslaget.